

Sveučilište u Rijeci
TEHNIČKI FAKULTET
-Fakultetsko vijeće-

KLASA: 030-09/11-01/04
URBROJ: 2170-57-01-11-20
Rijeka, 29. travnja 2011.

Fakultetsko vijeće Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, na svojoj 7. sjednici u ak. god. 2010./11., održanoj 29. travnja 2011., donijelo je sljedeći

ZAKLJUČAK

Fakultetsko vijeće Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci iznosi svoje primjedbe na nacрте prijedloga Zakona o sveučilištu, Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o znanosti kako nastavno slijedi.

Opće primjedbe:

Osnovna primjedba, za sve zakone, jest da su neprimjereno kasno dani na javnu raspravu te da ih u iznimno kratkom roku nije moguće detaljno i temeljito analizirati (pretpostavljamo da iz istog razloga, Radnoj skupini nisu poslane primjedbe drugih članova Fakultetskoga vijeća).

Sljedeća opća primjedba jest da je uopće dvojbena potreba donošenja navedenih akata, posebice u sadašnjem trenutku. Tu otpada i argument zahtjeva Europske unije, budući je odnosno poglavlje zaključeno.

Također ističemo da su navedeni nacrti rezultat rada Povjerenstava čiji su članovi imenovani od strane Ministra, a ne akademske zajednice i da su ti članovi većinom interesno određeni prema materiji koju normiraju te stoga i rezultat njihovog rada nužno ima interesnu „obojanost“.

ZAKON O ZNANOSTI

Definicija znanstvenika kao osobe izabrane na radno mjesto, bez dopuštanja da osoba stekne znanstveno zvanje bez sklapanja ugovora o radu, neprihvatljiva je, diskriminirajuća i demotivirajuća za sve osobe koje se bave znanošću, uspješne su u tome i opravdano očekuju da im se pruži određena satisfakcija i priznanje izborom u znanstveno zvanje i bez zaposlenja na znanstvenom radnom mjestu. Predlažemo da ostane dosadašnje stanje i da se svakome koji ispunjava uvjete omogući stjecanje znanstvenog zvanja i upis u Upisnik.

Svugdje gdje se govori o znanstvenim pravnim osobama trebalo bi eksplicite navesti fakultete (primjerice čl 7. i dr.), i na taj im način pridati odgovarajući značaj kako u obavljanju znanstvenih istraživanja tako i u sveukupnoj ulozi koju oni imaju za razvoj Republike Hrvatske te ih i nadalje upisivati u Upisnik znanstvenih pravnih osoba.

Na fakultetima treba i dalje kreirati i bazirati znanstvena istraživanja i osigurati im adekvatnu autonomiju u tome – pa i financijsku. Naravno, time ne bi bila umanjena strategijska uloga sveučilišta i njegov utjecaj na sastavnice. Ovako kako predloženi zakoni utvrđuju status fakulteta, može samo demotivirati rad na njima, dovesti do gubitka inicijative i stupnja suradnje te nepotrebno centralizirati sve funkcije sustava, a time dovesti do neupravljivosti njime. Nužno je podijeliti funkcionalne nadležnosti između vodstva sveučilišta i sastavnica i to upravo zakonom.

ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU

Bez obzira što su fakulteti sastavnice sveučilišta, smatramo da ih treba posebno definirati i uvrstiti u popis definicija pojmova koji se koriste u tekstu Zakona, kao visoka učilišta.

Promjena akademskih naziva u odnosu na, nedavno, utvrđene navodi na zaključak da su raniji ishitreno i netemeljito utvrđeni, a što ne bi smio biti slučaj. U praksi će sigurno izazvati nezadovoljstvo nositelja dosadašnjih naziva ali i neprepoznavanje istih od strane poslodavaca. Također se predlaže da se akademskom zvanju koje se stječe završetkom prijediplomskog studija iz područja Tehničkih znanosti doda „inženjer“ odnosno da glasi „baccalaureus inženjer“, uz naznaku struke.

Na nekoliko se mjesta u Zakonu miješaju nazivi studija – prijediplomski i preddiplomski.

Brojčano ocjenjivanje do 6 čini se zbunjujućim, nepotrebnim i čudnovatim rješenjem.

Nisu propisani vremenski intervali odnosno broj korištenja slobodne studijske godine.

Smatramo da bi strukturu radnih mjesta akademskih nastavnika najbolje riješili dobro postavljene kriteriji za znanstveno-nastavna radna mjesta te da nema potrebe utvrđivanja strukturu na način da najnižih zvanja mora biti najviše (dakle opet piramida). Predloženi model posljedično može dovesti do zatvaranja mogućnosti napredovanja, demotiviranosti pa čak do toga da kvalitetniji nastavnici na nižem radnom mjestu ne mogu napredovati i zamijeniti nekvalitetnije. Posebno smatramo da će navedeno rješenje dovesti do problema u prvih nekoliko godina primjene novoga zakona, a posebice će se problematizirati raspodjela radnih mjesta po sveučilištima ali i njihovim sastavnicama koje u novom modelu upravljanja sveučilištem nemaju nikakav utjecaj.

Odredbe o zatečenim zvanjima i radnim mjestima (čl. 98.) su nedovoljno jasne. U stavku 3. navodi se da će se izabranim nastavnicima kojima rok izbora istječe nakon stupanja na snagu novoga Zakona „produljiti“, a oni su sklopljeni na neodređeno vrijeme.

ZAKON O SVEUČILIŠTU

I pored dobre namjere da se pravnom integracijom sveučilišta poboljša njegovo funkcioniranje visokim stupnjem centralizacije s jedne strane te neutjecajem sastavnica na upravljanje sveučilištem i donošenje bitnih odluka mogu se postići upravo suprotni efekti te je nužno podijeliti funkcionalne nadležnosti između vodstva sveučilišta i sastavnica i to upravo zakonom. Pored zajamčene autonomije sveučilišta potrebno je osigurati i dovoljno autonomije prema vodstvu sveučilišta. Sveučilište bi kao krovna institucija trebala u svakom trenutku objedinjavati svoje sastavnice i u dogovoru s njima postizati optimalna rješenja.

Sastavnice sveučilišta, prvenstveno mislimo na fakultete ali i ostale, nisu adekvatno zastupljene u upravljanju sveučilištem te dekani fakulteta kao legitimni zastupnici fakulteta i njihovi čelnici nisu niti u jednom upravljačkom ili nadzornom tijelu.

Smatramo da je zakon dopustio prevelik upliv i značaj osoba izvan sveučilišta u sveučilišnim tijelima i da to krnji njegovu autonomiju.

Pitanje (opstanka) pravne osobnosti je najnedefiniraniji dio Zakona i otvara mogućnosti raznih interpretacija i rješenja te će dovesti do sukoba među sastavnicama i neujednačenosti među sveučilištima.

Posebno napominjemo da smatramo pretjeranim i nepotrebnim da sveučilište provodi obrazovanje u najmanje dva znanstvena područja. Smatramo da je zadovoljavajuće rješenje uvjet izvedbe studija u jednom području, a u najmanje tri znanstvena polja.

Nacrt Zakona daje prevelike ovlasti rektorima, a pritom ne ograničava broj (uzastopnih) mandata. U korelaciji s načinom izbora rektora stječe se dojam autokratske i nezamjenjivosti.

Izbor sveučilišnih tijela na predloženi je način jako centraliziran i neadekvatan, a posebice se zapaža uloga dekana fakulteta koji gube samostalnost i postaju nešto poput članova povjerenstva. Sveučilište bi kao krovna institucija trebala u svakom trenutku objedinjavati svoje sastavnice i u dogovoru s njima postizati optimalna rješenja.

Na nekoliko mjesta pogrešno se navodi „Rektorski zbor“, umjesto Rektorska konferencija.

Smatramo da su u prijelaznim odredbama utvrđeni prekratki rokovi za organizacijske i druge aktivnosti odnosno usklađenja s Zakonom. Naravno, moguće ih je naknadno produljiti ali to nije najbolje rješenje.

Sve statusne promjene do kojih će doći primjenom ovoga Zakona nisu dovoljno obrađene u prijelaznim odredbama – prijenosi ugovora o radu, prijenos imovine, porez na prijenos, upis u registar i dr.

Zaključno, konstatiramo da nacrti prijedloga zakona nisu prihvatljivi i predlažemo da se povuku iz procedure.

Dekan:

Prof. dr. sc. Goran Turkalj

Dostaviti:

- 1.) Rektor, prof. dr. sc. Pero Lučin, Sveučilište u Rijeci
- 2.) Prorektorica za nastavu i studentska pitanja, prof. dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija, Sveučilište u Rijeci
- 3.) Prorektorica za znanost i razvoj, prof. dr. sc. Nevenka Ožanić, Sveučilište u Rijeci
- 4.) Pismohrana Fv